

Sant Joan i Palamós, 50 anys

crònica

El nucli urbà
de Sant Joan
i el front portuari
de Palamós

enguany es commemora mig segle de l'annexió de Sant Joan de Palamós per part de Palamós. Una fita prou important de la història local per ésser recordada.

Des de la perspectiva d'avui, la irreversibilitat de la situació no ofereix controvèrsia i és assumida majoritàriament per la població en funció de la lògica del desenvolupament, malgrat que encara resta condicionada per la memòria històrica.

manera la barroera trampa administrativa que va ser l'OM de 31 de març de 1942.

En qualsevol cas, seria de doldre que, per raons de conveniència política, l'efemèride esdevingués vàcua, conduís a la tergiversació i no servís per aclarir el què, el qui i el com d'aquest episodi transcendent de la història d'ambdós pobles.

Fins ara les explicacions al fet només s'han propagat

L'esperit conciliador que anima la celebració per part de l'Ajuntament de Palamós es recolza emfasitzadorament en la figura de la *fusió*, la qual cosa no deixa de confondre, ja que dissimula i atenua (volgudament o no) la realitat d'una *annexió* en tota regla, acceptant d'alguna

mitjançant relats orals, atesa la influència que han exercit els cacics palamosins fins ben entrat el post-franquisme i que han acovardit així tota altra forma d'expressió, davant la manca d'acreditació documental. Promoure un recull d'història oral entorn de la qüestió tal

vegada pugui ser concloent: hi ha testimonis qualificats i informadors amb base.

Les raons econòmiques s'han explicat en un manual d'història local i no han estat mai desmentides. De raons ideològiques tampoc no en poden mancar davant un poble tradicionalment obrer i republicà. I aquestes darreres raons són les que expliquen el decurs de la història de Sant Joan en les dècades dels

I aquest barri oficial però poble real ha conservat la seva personalitat. I fa bo de reconèixer que ha mantingut el regust popular de sempre. Ara aplegats a l'Associació de Veïns, la primera entitat cívica del terme i lluint un treball col·lectiu d'anomenada en el Carnestoltes de Palamós i les Festes de Primavera de Palafrugell, com en les dècades dels seixanta i setanta ho feren a l'entorn del Casal Parroquial.

l'Avelino i la Pura, en Plácido, en Porro, en Gea, ca la Victòria, el bar Sant Joan, l'avi Sarrinat, la Faustina i en Quimet, l'Eliseo, en Cama, en Bailando, la Solita i es Pinxo, en Xituxetu, en Maiquel, la Beba, la Constància i en Patrici, en Paco Vilardell, en Leoncio Ferrer, l'Angeleta, en Met fesol, en Joan gitano, els Trujillo del Puigpedró, la tia Paca, l'Anita rogallosa, la Matilde i sa noia, la Dulce, en Sagàs, l'avi

quaranta als setanta.

L'única alteració del terme municipal de la demarcació entre els anys 1930 i 1962 ha estat la de Sant Joan. Algú tan circumspecte i lliure de sospita com el geògraf Abel Albet i Mas —*El municipi i les alteracions de termes municipals a la província de Girona (1930-1988)*, 1988, inèdit— ha evidenciat que «és a Palamós on la iniciativa dels grups de pressió local aconseguen imposar els propis interessos expansionistes i, doncs, annexionistes si més no envers el contínuum construït de Sant Joan i convertint-lo en "barri"».

Sant Joan és la seva gent. No té il·lustres fills, metges eminents, prestigiosos juriconsults o preclars pensadors. La seva riquesa no és individual sinó social: el veïnat. La història dels darrers 50 anys de Sant Joan —especuladors a part— es resumeix a partir d'un univers sociològic domèstic: la Lola Camila, l'espardenyer, el campaner, en Planes i l'Orihuela barbers, en Xupeto, en Pebreto, en Tractor, en Displàs, en Doro, en Simon, en Piló, la Madeta, en Xeva, la Lola Pi, la Roberta de les cabres,

Carrabiu, la Letra i mossèn Gumersindo.

En les eleccions municipals de 1987 tots els grups polítics, llevat d'Alianza Popular, varen expressar públicament la necessitat de reconèixer jurídicament la situació de Sant Joan mitjançant la creació de les figures del Consell Municipal i l'Alcalde delegat. Aconseguir la recuperació, ni que sigui mínima, de la identitat pública i l'agençament del Molí de Vent com a bosc-jardí, poden ésser dos bons propòsits per a aquesta justa rememoració.

CARLES SAPENA